

Popravek vrstnega imena terciarnega sesalca iz Motnika v Sloveniji

Correction of the species name of Tertiary mammal from Motnik in Slovenia

Vasja MIKUŽ

Katedra za geologijo in paleontologijo,
Naravoslovnotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani,
Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana, Slovenija
vasja.mikuz@ff.uni-lj.si

Ključne besede: sesalci, *Anthracohyus slovenicus*, terciar, Motnik, Slovenija
Key words: mammals, *Anthracohyus slovenicus*, Tertiary, Motnik, Slovenia

Kratka vsebina

V prispevku je obravnavano napačno poimenovanje vrstnega imena za terciarnega sesalca iz Motnika, ki ga je Heissig (1990) pred 15. leti napačno poimenoval po Slavoniji *Anthracohyus slavonicus*, namesto pravilno po Sloveniji ***Anthracohyus slovenicus***.

Abstract

In the paper the erroneous attribution of species name for a Tertiary mammal from Motnik is discussed. Heissig (1990) 15 year ago incorrectly named it after Slavonia *Anthracohyus slavonicus*, instead of correctly after Slovenia ***Anthracohyus slovenicus***.

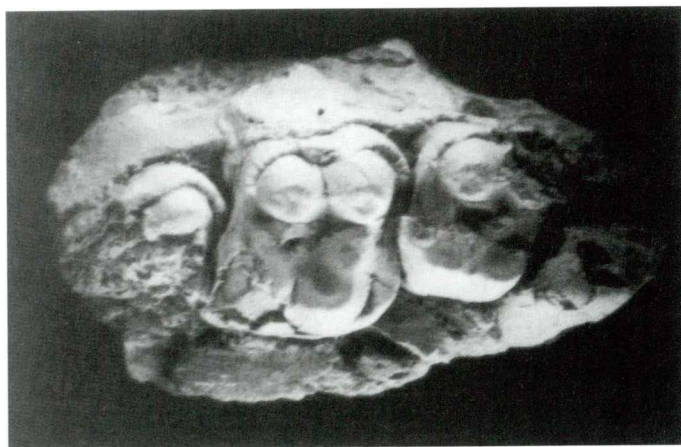
Uvod

Že nekaj časa zbiramo podatke o najdbah vretenčarjev iz terciarnih skladov Slovenije, še posebno pa nas zanimajo ostanki sesalcev. Med pregledano literaturo smo naleteli na prispevek Heissig-a (1990), ki je iz Motnika opisal novo vrsto sesalca in na delo Jurkovška in Kolar-Jurkovškove (1994), v katerem predstavljata temeljit pregled o vseh najdbah fosilnih želv v Sloveniji, med vrsticami pa tudi opozarjata na napake pri poimenovanjih vrst in na odtujevanje naravne dediščine iz naše domovine.

Problematika in popravek

Prebrali smo prispevek spoštovanega go-spoda prof. dr. Kurta Heissig-a z naslovom »Ein Oberkiefer von *Anthracohyus* (Mammalia, ? Artiodactyla) aus dem Eozän Jugoslawiens«, ki ga je objavil v reviji »Mitt. Bayer. Staatsslg. Paläont. hist. Geol.« v Münchnu leta 1990. V navedenem članku je K. Heissig opisal novo vrsto sesalca iz Motnika v Sloveniji, ki jo je poimenoval ***Anthracohyus slavonicus* n. sp.** (slika 1).

Pri obrazložitvi in izvoru vrstnega imena Heissig (1990, 58) piše: »Derivatio nomi-

Slika 1. Zobje iz zgornje čeljustnice vrste *Anthracohyus slovenicus* iz Motnika v Sloveniji. Slika povzeta po Heissig-u (1990, 59, Abb. 1), x 1,3

Figure 1. The teeth from upper jaw of species *Anthracohyus slovenicus* from Motnik in Slovenia. The picture resumed after Heissig (1990, 59, Abb. 1), x 1,3

nis: Slawonien = älterer Name für Slowenien«. Ime »Slawonien« nikoli ni bilo staro ime za Slovenijo, temveč je staro in še vedno veljavno ime za pokrajino Slavonijo, ki je v vzhodnem delu Hrvaške. Od znanstvenika, ki postavlja nova vrstna imena in jih poimenuje po določeni državi ali njeni pokrajini, bi pričakovali, da se bo pred tem posvetoval z nekom iz države od koder izvirajo fosilni ostanki. Če bi to napravil, do takšnih nedopustnih zmot ali napak, ne bi nikoli prišlo.

O zgoraj omenjeni najdbi in odkupu fosilnega ostanka iz Motnika ter napačnem poimenovanju vrste po Slavoniji namesto po Sloveniji, sta prva opozorila Jurkovšek & Kolar-Jurkovšek (1994, 83).

Ker je od takrat minilo 11 let, od objave nove vrste iz Motnika pa 15 let in popravka v isti bavarski reviji nismo zasledili, je prav, da se ta napaka enkrat popravi. Zato popravljamo zavajajoče vrstno ime in predlagamo za opisane fosilne zobe iz Motnika (slika 1) novo korigirano in ustrezno vrstno ime »*slovenicus*« torej ***Anthracohyus slovenicus*** nom. emend.

Gospodu dr. Kurtu Heissig-u smo sicer zelo hvaležni, da je ugotovil novo obliko fosilnega sesalca na območju naše države. Prav tako smo zadovoljni, da je za vrsto *Menatherium telleri* Abel iz Motnika ugotovil, da pripada drugemu rodu in sicer rodu *Prohyracodon*, ki je iz družine Hyracodontidae in ne pripada družini Rhinocerotidae.

Correction of the species name of Tertiary mammal from Motnik in Slovenia

Introduction

For a longer time we have been collecting data on vertebrate finds from Tertiary beds in Slovenia with special attention to mammal remains. Within the examined literature we came across a contribution by Heissig (1990) who described a new mammal species from Motnik, and Jurkovšek & Kolar-Jurkovšek (1994) work providing a thorough review of fossil tortoise finds in Slovenia. The last authors between the lines also called attention to errors in attributing names to species, and to alienation of natural heritage from our country.

Problem and correction

We read the contribution of honorable colleague prof. dr. Kurt Heissig entitled »Ein Oberkiefer von *Anthracohyus* (Mammalia, ? Artiodactyla) aus dem Eozän Jugoslawiens« (»An upper jaw of *Anthracohyus* (Mammalia, ? Artiodactyla) from the Eocene of Yugoslavia«) published in the journal »Mitt. Bayer. Staatsslg. Paläont. hist. Geol.« in Munich in 1990. In the cited paper K. Heissig described a new mammal species from Motnik in Slovenia which he named ***Anthracohyus slavonicus* n. sp.** (figure 1).

In explanation on origin of the species name Heissig (1990, 58) wrote: »Derivatio nominis: Slawonien = älterer Name für Slo-

wenien (Slavonia = older name for Slovenia)«. The name »Slawonien« never was an old name for Slovenia, but an old and still valid name for the historic province of Slavonia which is situated in the eastern part of Croatia. We would expect from a scientist who appoints new specific names, and derives them after certain country or its province, to consult in advance someone from the country of origin of the fossil remains. By acting in this way, such inadmissible errors would not happen.

The mentioned find, the purchase of the fossil specimen from Motnik and incorrect naming of species after Slavonia instead of Slovenia were first considered by Jurkovšek & Kolar-Jurkovšek (1994, 83).

As since then 11 years passed, and 15 years since the publication of new species from Motnik, and no correction in the Bavarian journal appeared, it is time that this error becomes finally corrected. We therefore correct the misleading specific name and propose for the described fossil teeth from Motnik (figure 1) the new corrected, and appropriate

species name »*slovenicus*«, consequently *Anthracohyus slovenicus* nom. emend.

We are very grateful to Dr. Kurt Heissig for determining a new form of fossil mammal in an area of our country. We also appreciate his establishing an other affiliation of the species *Meninatherium telleri* Abel from Motnik, namely to genus *Prohyracodon*, that belongs to family Hyracodontidae, and not to family Rhinocerotidae.

Zahvala

Za prevode v angleščino se zahvaljujem prof. dr. Simonu Pircu.

Literatura – Reference

Heissig, K. 1990: Ein Oberkiefer von *Anthracohyus* (Mammalia, ? Artiodactyla) aus dem Eozän Jugoslawiens. – Mitt. Bayer. Staatsslg. Paläont. hist. Geol., 30, 57–64. München.

Jurkovšek, B. & Kolar-Jurkovšek T. 1994: Fosilne želve v Sloveniji (Fossil turtles in Slovenia). – Geologija (1993), 36, 75–93, Ljubljana.